

Poročilo s strokovne ekskurzije

Trajnostni turizem, mehka mobilnost in zeleno naročanje

WERFENWENG, ZEDERHAUS, BLED

Skupnost občin Slovenije je v sodelovanju s Turističnim društvom Bohinj 12. maja 2016 organizirala strokovno ekskurzijo v sosednjo Avstrijo. Županje in župani ter sodelavci, ki so se ekskurzije udeležili, so se seznanili z dobro prakso trajnostnega turizma, mehke mobilnosti in postopkov zelenega naročanja.

Na pot smo se odpravili iz deževne Ljubljane skozi Predor Karavanke na drugo stran Alp. V udobnem avtobusu in prijetni družbi smo ob slastnih prigrizkih Kluba ZOO ter zanimivem predavanju dr. Mateja Ogrina med vožnjo, skoraj pozabili na dežne kaplje, ki so kmalu po prihodu v Werfenweng tudi izginile. So res, ali smo bili zaslepljeni s skoraj že kičasto lepo kuliso, ki je z vseh strani obdajala ta Alpski biser? Res so dežne kaplje ob tako jasni viziji župana, dr. Petra Brandauerja, kaj želijo v Werfenwengu izginile, saj niso bile za ta dan v načrtu. Načrtovana in izvedena je bila prijazna ter prisrčna dobrodošlica, sprejem s predstavitvijo in sprehod po središču kraja.

Poglavitno vodilo občine Werfenweng je spodbujanje trajnostnega turizma, ki skoraj ne pozna več avtomobila. V kraju, ki leži v nadmorski višini okoli 900 metrov na območju dežele Salzburg v Avstriji, živi danes okoli 1000 prebivalcev in število prebivalcev narašča. Povprečna starost prebivalcev je presenetljivih 36 let. Njihov glavni vir zaslužka sta turizem in kmetijstvo. Počitniški gostje lahko v Werfenweng pripotujejo z vlakom ali pa svoje avtomobile pustijo na parkirišču izven kraja in avtomobilske ključke zamenjajo s t.i. ključki ekološke mobilnosti. Gre namreč za projekt okolju prijazne mobilnosti (SAMO), v okviru katerega lahko gostje izbirajo med ekološkimi prevoznimi sredstvi in jih tudi brezplačno uporabljajo: na območju občine Werfenweng se lahko brezplačno prevažajo z e-taksi službo, vozijo se lahko z električnim avtobusom, izposodijo si lahko tudi kolesa ali pa kočije s konjsko vprego. Pri razvijanju turistov pa v Werfenwengu ne pozabljajo na občane, tudi zanje imajo posebne SAMO kartice ugodnosti, ki jo lahko pridobijo npr. tako, da otroci hodijo v šolo peš ali enkrat na teden zamenjajo ključke svojega avtomobila s temi in voznega parka občinskih elektro avtomobilov... Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.mobilito.at/>

Številna vprašanja in odgovori župana svojim kolegom so pokazala, kako prav je in potrebno, da se med seboj srečujemo in pogovarjamo, delimo znanje in izkušnje in se tako medsebojno bogatimo. Organizatorji smo v skrbi za časovnico neradi, vendar morali prekiniti zanimivo razpravo, saj so nas v Zederhausu gostitelji že čakali. Vožnjo je popestril Klemen Langus, povedal je, kako se trajnostne mobilnosti lotevajo v Bohinju. Drži, turizem in mobilnost, tesno sta povezana, z velikimi medsebojnimi vplivi, tako pozitivnimi, kot negativnimi. In že smo bili pred novo zgodbo. Župan in vodja civilne iniciative v Zederhausu, nekoč glavna lokalna nasprotnika, kot pes in mačka, Alfred Pfeifenberger in Robert Batlogg, danes isti strani, čakata kolege iz Slovenije. Izvedeli smo, kako so po letih medsebojnih nasprotovanj le našli skupen kompromis, s katerim so bili zadovoljni na lokalni ravni. Manj zadovoljna je bila država, Avstrija, saj je bil predračun za ta kompromis izstavljen na njihov račun, 70 mio eurov. Ker pa so se »lokalci« tesno povezali, civilna iniciativa, občina Zederhaus in vse okoliške občine, jim na Dunaju ni preostalo drugega, kot pristati na lokalni ultimat. Nad avtocesto gradijo umetni obok, ki ga bodo zasuli z zemljo in ozelenili, tako, da bo na mestu sedanje hrupne onesnaževalke hribček pod njim pa tunel, ki ne bo motil 1.200 občanov in njihovih turističnih obiskovalcev. Osupljiva zgodba in ni bila edina, če bi želeli izvedeti, kako so se tam ubranili napadov požrešnih kobilic z marjeticami, bi morali zraven na ekskurzijo, v poročilih se ne da vsega zapisati...

Zederhaus je majhna, idilična vasica v osrčju avstrijskih Alp, ki je doživela turistični razcvet, ko jo je pred desetletji dosegla Turska avtocesta (Beljak – Sazlburg) in ji tako močno izboljšala dostopnost. Z leti je promet po tej avtocesti postajal vse večji in tako tudi vse bolj moteč, ne le za turistični utrip vasice, pač pa tudi za življenje v vasi, ki se razteza v ozki dolini tik ob avtocesti. Ob načrtovani dograditvi druge cevi predorov Katschberg in Turskega predora (vasica se nahaja na odseku med predoroma), so zaradi bojazni po nadaljnji rasti prometa v kraju organizirali močno civilno pobudo proti gradnji. Rezultat dolgoletnih usklajevanj in pogajanj je današnji Zederhaus projekt. Potem, ko so dogradili obe cevi v predorih, vzdolž vasice

gradijo vkop avtoceste, da bi bil njen učinek na okolje in življenje v vasici čim manjši. Gre za zelo zanimiv, izredno drag in edinstven projekt, ki odpira nove poglede na usklajevanje različnih interesov v prostoru in nakazuje na celosten vidik prometnega načrtovanja. Več informacij [tukaj](#).

Varuhinje časa, zaposlene v Sekretariatu SOS, so se tudi v Zederhasu morale zahvaliti gostiteljem, preden so vse pokazali, kar so pripravili za skupino. Delček tega smo na DVD nosilcu vzeli s seboj in na avtobusu pogledali med tem, ko smo se vozili do naslednje destinacije. Saša Kek in Alenka Burja sta predstavili še zadnjo točko avtobusnega strokovnega programa, projekt Greens in zeleno javno naročanje. Izpostavljeni sta bili dve skupini izdelkov, ki sovpadata z tematiko ekskurzije, vozila in živila. In ko smo zaključili z živili in pogovorom o lokalno pridelani ter ekološki hrani, smo že prispeli pred petzvezdični Grand hotel Toplice. Direktorica, gospa Mojca Krašovec nas je sprejela v Jezerskem salonu, ki s svojim razgledom preprosto nima konkurence. Direktorica nas je seznanila s trajnostno usmerjenimi poslovnimi politikami podjetja ter predstavila številne projekte, s katerimi v hotelu zelene politike udeležujejo. Kulinarično razvajanje, strokovnost direktorice in na koncu še prisrčni pozdrav blejskega župana Fajfarja, so zaokrožili in zaključili ekskurzijo.

V Sava Hotelih Bled so se zavezali k zelenemu poslovanju. Letno reciklirajo več kot polovico ustvarjenih odpadkov, iz leta v leto zmanjšujejo porabo energentov in vode, vlagajo v razvoj lokalnega okolja in pri izbiri dobaviteljev dajejo prednost domačim ponudnikom. V skladu s tem razvijajo tudi svoje produkte.

Medtem, ko se v Sloveniji že devet občin ponaša s certifikatom Slovenija green za destinacije, so Sava Hoteli Bled ponosni na certifikat Evropske unije za okolju prijazne turistične nastanitvene obrate EKO MARJETICA. Več informacij [tukaj](#)

Vožnja do Ljubljane je hitro minila in šele tam smo se zavzeli, da spet dežuje. Še predenj smo, sicer utrujeni, vendar zadovoljno nahranjeni tako z novimi izkušnjami kot z okusnimi dobrotami zapustili avtobus, smo si obljubili, da se kmalu odpravimo novim dogodivščinam nasproti.